

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Mentaliseringsbaserad terapi, 7.5 hp

Mentalization based treatment, 7.5 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT08 , VT17 , HT18

Kurskod	9K8024
Kursens benämning	Mentaliseringsbaserad terapi
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Psykoterapi
Nivå	G1 - Grundnivå 1
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2008-10-30
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2008

Särskild behörighet

Grundläggande högskolebehörighet samt erfarenhet från vårdarbete, företrädesvis inom psykiatri.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagaren: - kunna redovisa grundläggande teoretiska kunskaper om mentalisering som begrepp och dess förankring i utvecklingspsykologisk och biologisk kunskap. - känna till möjliga användningsområden för mentaliseringsbaserad terapi och träning i användning av tekniker som kan tillämpas i specifika situationer i den psykoteraeutiska processen. - ha färdigheter om ett mentaliseringsbaserat förhållningssätt som han/hon kan börja tillämpa i sitt arbete med hjälp av handledning.

Innehåll

Kursen innehåller följande delar: Introduktion o Översiktlig presentation av kursen upplägg o Genomgång av väsentliga delar av litteraturen o Introduktion av ämnet och exempel på tillämpning o Kort presentation av utfallsstudier. Teoretisk bakgrund till mentalisering: Anknytnings- och affektteori, mentalisering i ett utvecklingspsykologiskt och biologiskt perspektiv o Grundläggande presentation av anknytningsteori och relationen till mentaliseringsförmågan o Affekters funktion, utveckling och uttryck

o Presentation av Tomkins affektteori o Evolutionära aspekter på anknytning, affekter och mentalisering o Biologiska aspekter av mentalisering: medfödd sårbarhet, hjärnavbildningsforskning o Utvecklingspsykologiska aspekter. Spegling och utvecklingspsykologiska modeller. Social biofeedback model o Diskussion om angränsande begrepp Svårigheter i mentaliseringsförmåga. Borderlinepersonlighetsstörning sett ur ett mentaliseringsperspektiv o Introduktion av begrepp som teleologisk hållning, psykisk ekvivalens, pretend play o Pseudomentalisering och missbruk av mentalisering o Främmande själv o Borderlinepersonlighetsstörning som modell för en mentaliseringssjukdom Bedömning av mentaliseringsförmåga o Olika metoder att värdera mentaliseringsförmåga och pseudomentalisering (Reflective functioning scale, kortversion, Expert Rating Scale) Mentaliseringsbaserat förhållningssätt o Terapeutiska grundprinciper som bidrar till en mentaliseringsbefrämjande situation Mentaliseringsbaserad terapi: struktur och grundläggande tekniker o Introduktion i mentaliseringsbaserad terapi o Specifika tekniker vid självskadande, suicidalitet, affektstormar o Introduktion till gruppterapeutiska tekniker o Exempel på behandlingsteamstrukturer för att kombinera olika behandlingsmodaliteter som grupp-, individuell terapi och psykopedagogik Andra tillämpningsområden: arbete med barn, familjer, i privat psykoterapi, psykopedagogik o Exempel på mentaliseringsbaserade arbetssätt inom barn- och ungdomspsykiatri, familjeterapi, psykopedagogiska program som introduktion till större behandlingssammanhang och ätstörningar Integrativ psykoterapi: relation till psykoanalys, interpersonell terapi och kognitiv beteendeterapi o Presentation av olika perspektiv på mentalisering och diskussion om likheter och skillnader i teori/praktik Praktiskt genomförande av arbetssätt i den egna verksamheten o Kursdeltagares egna erfarenheter och planer ges möjlighet att ventileras o Genomförande av nya behandlingsprogram i befintliga verksamheter

Arbetsformer

Föreläsningar, demonstrationer av lärares rollspel med efterföljande diskussion, seminarier och praktiska gruppövningar innefattande rollspel. Videoinspelade terapisesioner som visas för diskussion omkring behandlingsmodellen och träning med hjälp av instrument för bedömning av terapeutens följsamhet till behandlingsmetoden. Egna videoinspelade videosessioner kommer också att kunna användas i undervisningen.

Examination

All undervisning är obligatorisk. Närvarolistor kommer att användas. Examination genomförs på följande sätt: 1) Inlämning av en skriftlig uppgift som grundar sig på egen tillämpning av teoretiska och praktiska kunskaper från kursen i förhållande till ett eget patientmaterial (högst 5 sidor), 2) Gruppexamination där en inspelad terapisesion (eller sekvenser från flera sessioner) diskuteras, där kursdeltagarna förväntas att kritiskt reflektera kring materialet.

Övriga föreskrifter

Kursen är anpassad för personer som har grundläggande sjukvårdsutbildning såsom mentalskötare, sjuksköterska, psykolog, socionom eller läkare, och som arbetar inom psykiatri eller närliggande områden.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur / Övriga obligatoriska läromedel

Bateman, A; Fonagy, P

Mentalization-Based Treatment for Borderline Personality Disorder : A practical guide

Oxford : Oxford University Press, 2006 - 208 s

Ilen, Jon G, Bateman, Anthony W & Fonagy, Peter:

Mentalizing in clinical practice.

Inc 2008.

Ryden, Göran

Mentalisering: : Att leka med verkligheten.

Natur & Kultur, : Stockholm : 2008.

Rekommenderad litteratur / Övriga rekommenderade läromedel

Fonagy, Peter

Affect regulation, mentalization, and the development of the self

New York : Other Press, 2002 - xiii, 577 s.

ISBN:1-59051-161-1 LIBRIS-ID:8339054

[Sök i biblioteket](#)

Handbook of mentalization-based treatment

Allen, Jon G.; Fonagy, Peter

Chichester : Wiley, 2006 - xxi, 340 s.

ISBN:0-470-01561-6 (hft.) LIBRIS-ID:10142396

[Sök i biblioteket](#)

Wallin, David J.

Attachment in psychotherapy

New York : Guilford Press, cop. 2007. - xvi, 366 s.

ISBN:1-59385-456-0 (hardcover : alk. paper) LIBRIS-ID:10502050

URL: <http://www.loc.gov/catdir/enhancements/fy0707/2007001234-t.html>

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur / Övriga fördjupande läromedel

Fonagy, Peter

Anknytningsteori och psykoanalys

Hagelthorn, Marika

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2007 - 262 s.

ISBN:978-91-47-08439-5 LIBRIS-ID:10521231

URL: <http://www.liber.se/productimage/large/4708439o.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Fonagy, Peter

Attachment theory and psychoanalysis

New York : Other Press, 2001 - vi, 261 s.

ISBN:1-892746-70-0 LIBRIS-ID:6911533

[Sök i biblioteket](#)

Handbook of attachment : theory, research, and clinical applications

Cassidy, Jude; Shaver, Phillip R.

New York, N.Y. : Guilford Press, cop. 1999 - 925 s.

ISBN:1-57230-087-6 (inb.) LIBRIS-ID:6385418

[Sök i biblioteket](#)

JOLIEN, ZEVALKINK; Verheugt-Pleiter, Annelies J. E.

Mentalizing in Child Therapy : GUIDELINES FOR CLINICAL PRACTITIONERS

KARNAC BOOKS, 200806, A

ISBN:1855755815

[Sök i biblioteket](#)

Schore, Allan N.

Affect regulation and the origin of the self : the neurobiology of emotional development

Hillsdale, N.J. ;a Hove : L. Erlbaum Associates, 1994 - xxxiv, 700 s.

ISBN:0-8058-3459-1 LIBRIS-ID:8310501

[Sök i biblioteket](#)